

POWIATOWY URZĄD PRACY W BIAŁEJ PODLASKIEJ

ul. Brzeska 101, 21-500 Biała Podlaska, tel. (0-83) 343-81-74, 343-81-68 fax. 343-86-67

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE BIAŁSKIM I MIEŚCIE BIAŁA PODLASKA W 2006 ROKU

BIAŁA PODLASKA - 18 kwiecień 2007r.

Spis treści

WSTĘP	str.4
ROZDZIAŁ I	
1.Analiza bezrobocia w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.6
1.1.Analiza bezrobocia w powiecie bialskim według zawodów	str.6
1.2.Analiza bezrobocia w mieście Biała Podlaska według zawodów	str.11
ROZDZIAŁ II	
2.Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.16
2.1.Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim	str.16
2.2.Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Biała Podlaska	str.19
ROZDZIAŁ III	
3.Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.22
3.1.Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim	str.22
3.2.Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska	str.26
ROZDZIAŁ IV	
4.Charakterystyka zakładów pracy w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.30
ROZDZIAŁ V	
5.Charakterystyka sytuacji na rynku pracy absolwentów w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.34
5.1.Absolwenci zarejestrowani w Urzędzie Pracy według szkół i zawodów w roku 2006 oraz przewidywani absolwenci w roku 2007	str.34
5.2.Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska w latach 2006 i 2007	str.38
ROZDZIAŁ VI	
6.Analiza prognozowanych zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska.	str.40
PODSUMOWANIE	str.42
WNIOSKI	str.44
ANEKS STATYSTYCZNY	
✓ T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie bialskim w 2006r.	
✓ T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2006r.	
✓ T-I/IP-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2006r.	
✓ T-II/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2006r.	
✓ T-II/P-2 Napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2006r.	
✓ T-II/P-2 Napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2006r.	
✓ T-II/P-2a Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2006r.	
✓ T-II/P-2a Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2006r.	
✓ T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie bialskim w 2006r.	
✓ T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2006r.	
✓ T-II/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2006r.	
✓ T-II/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2006r.	

- ✓ T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie bialskim w 2006 roku
- ✓ T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w mieście Biała Podlaska w 2006 r.
- ✓ T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie bialskim w 2006r. (wg kodu dwucyfrowego)
- ✓ T-I/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Biała Podlaska w 2006r. (wg kodu dwucyfrowego)
- ✓ T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie bialskim w 2006r.
- ✓ T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w mieście Biała Podlaska w 2006r.
- ✓ T-II/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie bialskim w 2006r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu dwucyfrowego)
- ✓ T-II/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Biała Podlaska w 2006r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu dwucyfrowego)
- ✓ T-II/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie bialskim w 2006r ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu czterocyfrowego)
- ✓ T-II/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Biała Podlaska w I-półroczu ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu czterocyfrowego)
- ✓ Tablica 3.1. Charakterystyka zakładów pracy objętych badaniem ankietowym w powiecie bialskim
- ✓ Tablica 3.1. Charakterystyka zakładów pracy objętych badaniem ankietowym w mieście Biała Podlaska
- ✓ Tablica 3.2. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według form własności oraz w podziale na poszczególne gminy w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r. w powiecie bialskim
- ✓ Tablica 3.2. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według form własności oraz w podziale na poszczególne gminy w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r. w mieście Biała Podlaska
- ✓ Tablica 3.3. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według rodzaju prowadzonej działalności w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r. w powiecie bialskim.
- ✓ Tablica 3.3. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według rodzaju prowadzonej działalności w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r. w mieście Biała Podlaska
- ✓ Tablica 3.4. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według grup zawodów w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r w powiecie bialskim
- ✓ Tablica 3.4. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według grup zawodów w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r w mieście Biała Podlaska
- ✓ Tablica 4.1. Absolwenci zarejestrowani w PUP w mieście Biała Podlaska według szkół i zawodów w 2006r. oraz przewidywani absolwenci w roku 2007r.
- ✓ Tablica 4.1. Absolwenci zarejestrowani w PUP w powiecie bialskim według szkół i zawodów w 2006r. oraz przewidywani absolwenci w roku 2007r.
- ✓ Tablica 4.2. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bialskim w latach 2006r. i 2007r.
- ✓ Tablica 4.2. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w mieście Biała Podlaska w latach 2006r. i 2007r.

Wstęp

Niniejszy raport zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych na terenie powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska. Ogólna powierzchnia powiatu bialskiego wynosi 2754 km² a miasta Biała Podlaska 49km². W skład powiatu wchodzi następujące miasta: Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski, Terespol oraz 19 gmin. Powiat bialski jest typowym regionem rolniczo-przemysłowym. Gospodarka opiera się na produkcji rolnej małych i średnich gospodarstw, przetwórstwie spożywczym, przemyśle odzieżowym lekkim, obuwniczym oraz handlu zarówno hurtowym jak i detalicznym.

Stopa bezrobocia na koniec roku 2006 wynosiła w mieście Biała Podlaska 18,4% zaś w powiecie bialskim 15,8%.

Podstawowym celem raportu jest przedstawienie aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz określenie skali i obszarów niedopasowań struktury kwalifikacyjno-zawodowej podaży pracy i popytu na nią w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska.

Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na prace i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.¹

Celem monitoringu jest stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym i regionalnym. Usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów. A także ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych to zaawansowana metodologicznie aktywna metoda przeciwdziałania bezrobociu. Jej istota polega na prowadzeniu systematycznych badań ankietowych wśród pracodawców, których celem jest prognozowanie popytu na pracę w określonych kategoriach kwalifikacyjno-zawodowych. Równolegle metoda ta polega na prowadzeniu skrupulatnej ewidencji predyspozycji zawodowych bezrobotnych. Celem tej metody jest kojarzenie popytu na pracę (ze strony przedsiębiorstw) z podażą zasobów siły roboczej a także w oparciu o prognozę zapotrzebowania na określone zawody, opiniowanie oraz modyfikacje programów nauczania w szkołach.

Monitoring zawodów prowadzony jest w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy, a

¹ Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej- Departament Rynku Pracy „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Warszawa 2003r, str.6

podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są raporty i wskaźniki wygenerowane na podstawie danych zawartych w :

- ⌘ Załączniku nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2006 rok*”
- ⌘ Załączniku nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan na koniec 2006 roku*”

oraz na podstawie badań sondażowych przeprowadzonych w:

- szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w danym roku szkolnym,
- zakładach pracy dotyczących obecnego stanu zatrudnienia oraz przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników według zawodów w ciągu najbliższego roku.

Poniższa analiza pod względem popytu i podaży na rynku pracy przedstawiona jest na podstawie kodów zawodów 4-cyfrowych (według „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania).

Raport ma charakter diagnostyczno-prognostyczny. Część diagnostyczną stanowi analiza bezrobocia wg zawodów, ofert pracy wg zawodów oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Część prognostyczna obejmuje analizę prognozowanych zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o badania sondażowe przeprowadzone w zakładach pracy i szkołach ponadgimnazjalnych.

Do opracowania dołączony został aneks statystyczny przedstawiający faktyczne dane liczbowe.

ROZDZIAŁ I

1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

1.1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim

Na koniec 2006r. w tutejszym urzędzie było zarejestrowanych 7211 osób w tym 3515 to kobiety. Odnotowana liczba zarejestrowanych w porównaniu do końca 2005r. spadła o 864 osoby.

Stopa bezrobocia w powiecie bialskim na koniec 2006r. wyniosła 15,8% i była niższa od stopy bezrobocia w stosunku do analogicznego okresu w roku 2005 o 1,7 punktu procentowego.

Tabela 1 (T-II/P-1) Bezrobotni wg zawodów w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy).
w końcu 2006 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	Bez zawodu	1669	778	74	36	431	173
2.	Sprzedawca	450	400	7	7	278	246
3.	Krawiec	240	238	3	3	89	89
4.	Murarz	185	1	1	0	103	1
5.	Ślusarz	180	5	1	0	78	2
6.	Kucharz	161	137	3	3	65	61
7.	Technik mechanik	152	4	14	0	22	0
8.	Asystent ekonomiczny	131	94	14	4	40	37
9.	Robotnik budowlany	122	0	1	0	73	0
10.	Ekonomista	102	82	9	7	29	26
11.	Sprzątaczką	82	80	0	0	61	61
12.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	80	0	1	0	27	0
13.	Technik rolnik	78	41	8	1	27	19
14.	Piekarz	76	30	6	2	28	12
15.	Technik budownictwa	74	7	12	0	20	6

Jak wynika z powyższej tabeli na koniec 2006 roku najliczniejszą grupę zawodową spośród zarejestrowanych stanowili bezrobotni bez zawodu 1669 osób oraz sprzedawcy 450 osób, krawcy 240 osób, murarze 185 osób oraz ślusarze 180 osób i kucharze 161.

Najwięcej absolwentów figuruje w zawodach: technik mechanik 14 osób, asystent ekonomiczny 14 osób, technik budownictwa 12, ekonomista 9 osób.

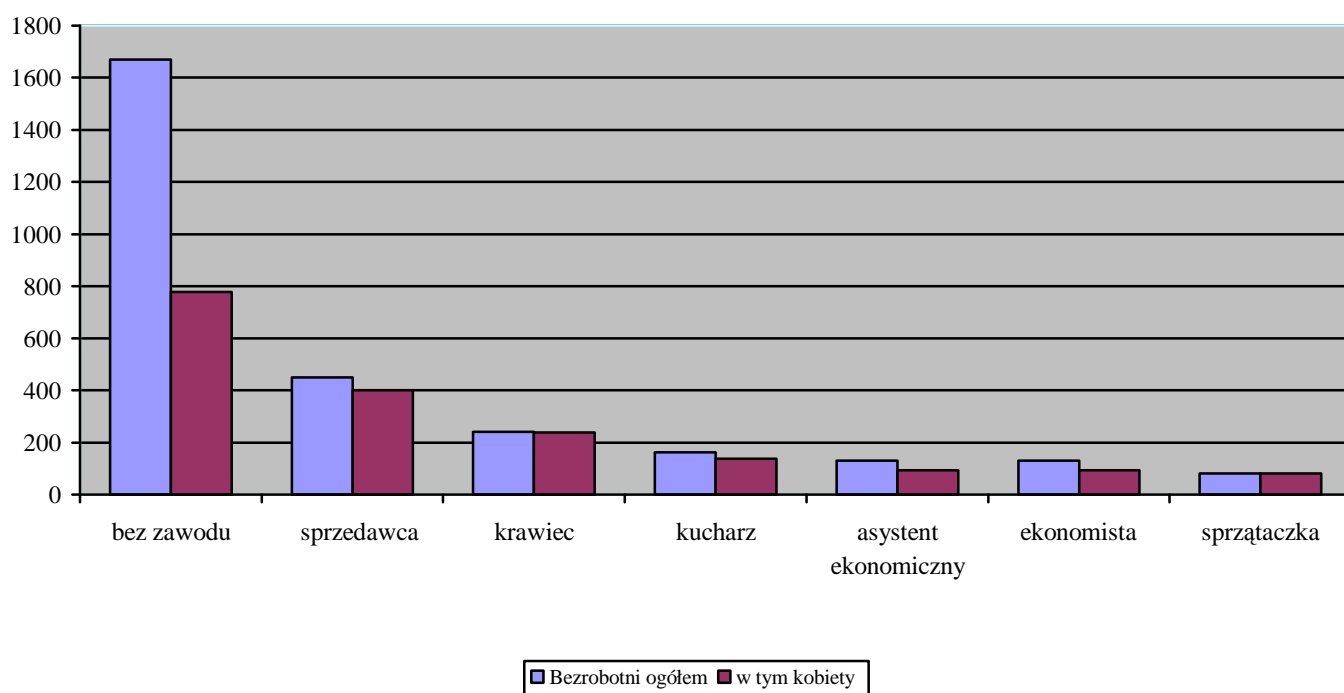
Osoby długotrwale bezrobotne występują we wszystkich zawodach. Do zawodów z największym wskaźnikiem długotrwale bezrobotnych należą: sprzedawca 278, murarz 103, krawiec 89, ślusarz 78, robotnik budowlany 73.

Najtrudniej w powiecie bialskim było znaleźć pracę osobom nie posiadającym żadnych kwalifikacji zawodowych .

Bezrobotni mężczyźni stanowili większość w następujących zawodach: murarz 184, ślusarz 175, technik mechanik 148, robotnik budowlany 122, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych 80.

Spośród zarejestrowanych najwięcej kobiet odnotowano w zawodach: sprzedawca 400, krawiec 238, kucharz 137, asystent ekonomiczny 94, ekonomista 82 oraz sprzątaczką 80.

Najliczniej reprezentowane zawody wśród bezrobotnych kobiet

Należy zaznaczyć, iż spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w 2006r. w powiecie bialskim kobiety stanowią duży odsetek w poszczególnych zawodach.

W populacji zarejestrowanych na koniec 2006r. 48,7% ogółu bezrobotnych stanowią kobiety.

Kolejnym etapem analizy jest badanie struktury bezrobocia według dużych grup (kod 2cyfrowy).

Tabela 2 (T-II/P-1a). Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim

w końcu 2006r.

L.p.	Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu	Ogółem bezrobotni	W tym				
				Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13,8217	20,4605	4,1985	4,8388	15,9652	22,9909
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	12,4502	0,6942	7,2521	0,0000	11,2464	0,9672
3.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	9,4190	0,2923	3,0535	0,0000	10,5781	0,3720
4.	31	Średni personel techniczny	8,8234	4,7498	17,5573	5,6453	4,4435	3,8689
5.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	8,1224	14,6153	2,6718	5,6452	10,9339	18,3048
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,1272	12,2030	10,3045	18,5471	6,6849	11,1606
7.	24	Pozostali specjaliści	5,7197	9,2799	17,9390	27,4196	2,5953	4,0178
8.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	5,1783	5,7362	0,7634	0,8065	7,9432	9,0030
9.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	4,9621	7,0880	10,6871	12,0970	3,7750	5,4315
10.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,6192	2,0825	0,3817	0,0000	6,2131	2,3809

Analizując duże grupy zawodowe (kod dwucyfrowy) najliczniejszą grupę stanowili pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy tj. 13,8217% w stosunku do ogółu zarejestrowanych. Wymienioną grupę najliczniej reprezentują: krawcy, kapelusznicy i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni, stolarze i pokrewni.

Kolejną grupą równie liczną byli robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 12,4502% zarejestrowanych. Grupę tę najliczniej reprezentowali: ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych oraz mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń.

Liczną grupę stanowili również górnicy i robotnicy budowlani 9,4190% ogółu zarejestrowanych, najliczniej reprezentowaną przez murarzy i pokrewnych, monterów instalacji i urządzeń sanitarnych oraz malarzy budowlanych i pokrewnych.

Grupami zawodowymi najbardziej sfeminizowanymi są: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 20,4605%; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 14,6153%; pracownicy usług osobistych i ochrony 12,2030%.

Grupami zawodowymi z największą ilością osób długotrwale bezrobotnych są: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 15,9652%, również robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 11,2464%; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 10,9339%, oraz górnicy i robotnicy budowlani 10,5781%.

Z kolei wśród absolwentów dominowały następujące grupy:

- pozostali specjaliści 17,9390% tj. archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, ekonomiści, specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani;
- średni personel techniczny 17,5573% w tym najliczniejsze zawody: technicy mechanicy, technicy budownictwa technicy elektrycy;
- pracownicy pozostałych specjalności 10,6871% w tym zawody tj: pracownicy d/s finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani; organizatorzy turystyki i pokrewni; pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej.

Jednym z elementów prezentowanego opracowania jest analiza napływu osób bezrobotnych według zawodów.

Tabela 3 (T-II/P-2) Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy) w końcu 2006r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	absolwenci	
					Razem	Kobiety
1	000000	Bez zawodu	1269	576	242	146
2.	522107	Sprzedawca	271	236	13	10
3.	311502	Technik mechanik	175	5	39	0
4.	341902	Asystent ekonomiczny	170	107	63	44
5.	241102	Ekonomista	134	93	32	22
6.	722204	Ślusarz	133	3	1	0
7.	743304	Krawiec	120	117	5	5
8.	712102	Murarz	114	0	7	0
9.	512201	Kucharz	111	81	8	7
10.	244104	Pedagog	99	92	52	47

Tabela 3 prezentuje napływ bezrobotnych w 2006 roku w najliczniejszych zawodach. Najwięcej zarejestrowało się osób nie posiadających zawodu - 1269.

W mniejszym stopniu odnotowano napływ bezrobotnych również w zawodach: sprzedawca – 271, technik mechanik – 175, asystent ekonomiczny 170 osób.

Napływ bezrobotnych kobiet widoczny jest w zawodach takich jak: sprzedawca 236, krawiec 117 osób oraz asystent ekonomiczny 107 osób. Należy wspomnieć, iż 576 kobiet to bezrobotne bez zawodu.

Wśród absolwentów najczęściej zarejestrowało się osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 242, następnie średnim ekonomicznym – asystent ekonomiczny 63 oraz pedagogów 52 osoby.

Tabela 4 (T-II/P-2a) Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy) w końcu 2006r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	31	Średni personel techniczny	12,3485	5,7936	15,5316	5,4229
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	12,0450	0,4239	5,3764	0,0000
3.	24	Pozostali specjaliści	10,6153	18,1345	23,6557	34,2737
4.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,3805	12,4352	2,7479	1,9523
5.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	7,0625	0,1413	2,2700	0,0000
6.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	6,8676	9,7974	12,0670	15,4012
7.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	6,5642	10,9279	7,8853	11,7137
8.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	6,2392	8,1488	9,0801	9,1105
9.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	5,8913	11,1644	1,5532	2,1692
10.	23	Specjaliści szkolnictwa	3,9429	6,5474	8,3632	10,6291

Z powyższego zestawienia wynika, że najliczniejszą grupą zawodową która zarejestrowała się w 2006r. była grupa średniego personelu technicznego z zawodem technika mechanika stanowiła ona 12,3485% wszystkich zarejestrowanych. Znaczącą grupą była grupa robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń reprezentowaną najliczniej przez mechaników pojazdów samochodowych. Udział tej grupy w ogóle zarejestrowanych wyniósł 12,0450%.

Wśród kobiet najliczniejszą grupę stanowili pozostali specjaliści 18,1345% z archeologami i socjologami i pokrewnymi na czele, następnie pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 12,4352%

najliczniej reprezentowani przez krawców, kapeluszników i pokrewnych oraz modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 11,1644% z największym udziałem sprzedawców.

Analizując zawody wykonywane przez mężczyzn dominuje grupa robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń 11,6211% w tym najliczniej przez zawody mechaników pojazdów samochodowych i ślusarzy. Znaczący udział mężczyzn odnotowano również w grupie górniczy i robotnicy budowlani 6,9212% w tym najliczniejsze zawody to murarze i pokrewni oraz monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych.

Najwięcej zarejestrowanych absolwentów odnotowano w grupach: pozostali specjaliści 23,6557% tj. archeolodzy, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani oraz średni personel techniczny 15,5316% (najliczniej przez zawody: technicy mechanicy i technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni).

1.2. Analiza bezrobocia w mieście Biała Podlaska

Na koniec 2006r. w tutejszym urzędzie było zarejestrowanych 4176 osób w tym 2176 kobiet, powyższa liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa o 429 osoby w porównaniu z końcem 2005r.

Stopa bezrobocia w mieście Biała Podlaska ukształtowała się na poziomie 18,4% czyli spadła o 1,4 punktu w stosunku do stopy bezrobocia w roku 2005.

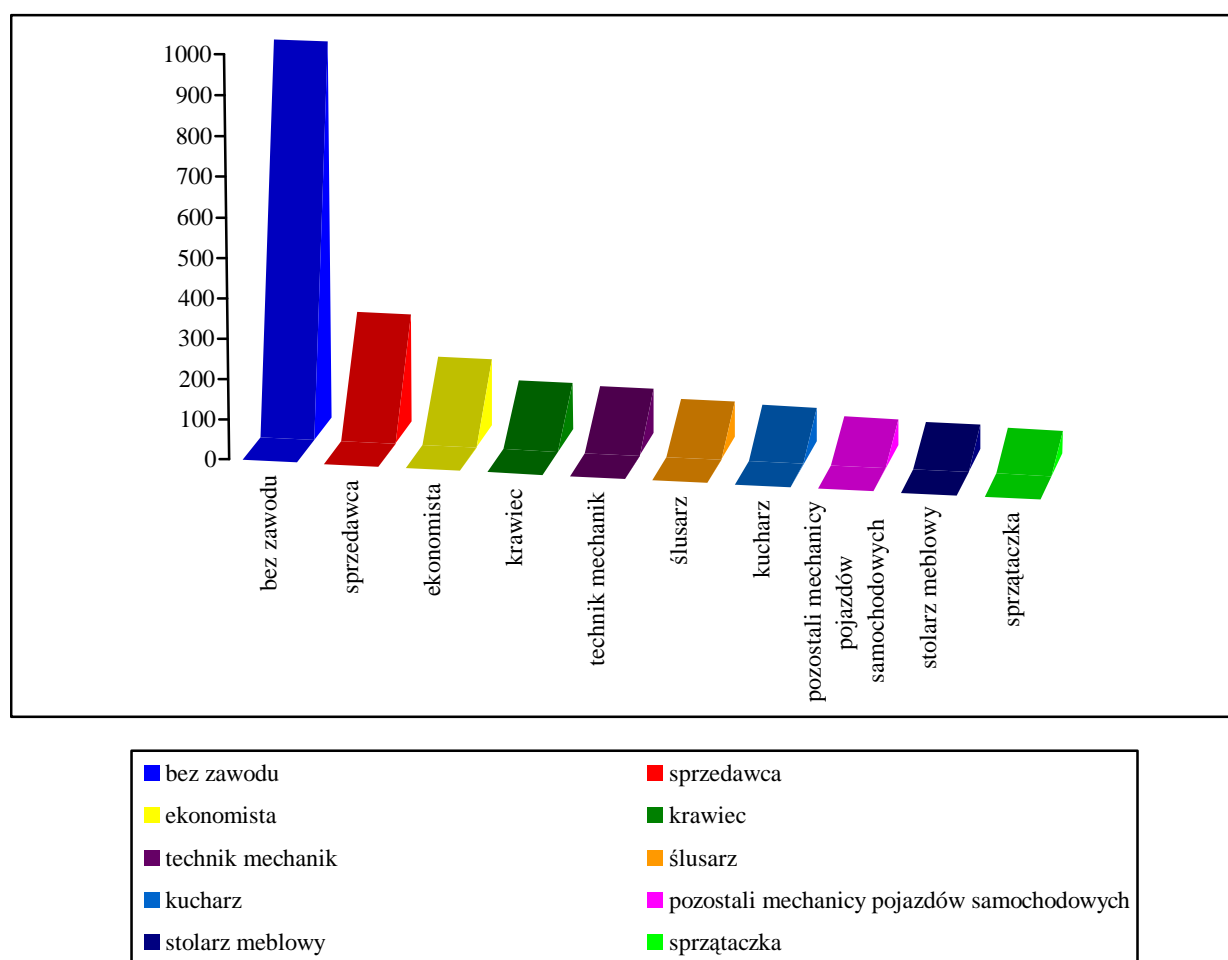
Tabela 5 (T-II/P-1) Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska (najliczniejsze grupy).
Stan w końcu 2006r.

L. p	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	Bez zawodu	942	439	57	26	296	130
2.	Sprzedawca	269	242	4	2	167	153
3.	Ekonomista	166	138	4	3	84	76
4.	Krawiec	117	111	0	0	49	47
5.	Technik mechanik	112	3	4	0	40	3
6.	Ślusarz	90	0	0	0	55	0
7.	Kucharz	84	64	1	0	37	32
8.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	65	0	0	0	31	0
9.	Stolarz meblowy	61	19	2	0	37	17
10.	Sprzątaczką	56	56	0	0	40	40

Jak wynika z tabeli 5 (T-I/P-1) w końcu 2006r. najliczniejszą grupę spośród bezrobotnych zarejestrowanych stanowili bezrobotni bez zawodu 942 osób. Następną grupą pod względem liczebności były osoby posiadające zawód sprzedawca 269 osób, ekonomista 166 osób, krawiec 117 osób oraz technik mechanik 112 osób.

Bezrobotnych w poszczególnych zawodach przejrzysiej prezentuje poniższy wykres:

Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska na koniec 2006r.

Figurujących w ewidencji ponad 12 miesięcy, a więc dotkniętych długotrwałym bezrobociem było 1930 osób tj. prawie 46,20% w tym 1071 osób to kobiety.

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych pow. 12 m-cy odnotowano w zawodach: bez zawodu 296, sprzedawca 167, ekonomista 84 oraz ślusarz 55 osób. Z kolei wśród zarejestrowanych absolwentów dominują osoby bez zawodu - 57 osób.

Osób, które ukończyły szkoły zawodowe, średnie i wyższe oraz u których nie minęło 12 miesięcy od daty ukończenia wskazanej na świadectwie lub dyplomie, czyli absolwentów figurowało 193 w tym 93 kobiety.

Bezrobotni mężczyźni stanowili większość w następujących zawodach: bez zawodu 503, technik mechanik 109, ślusarz 90, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych 65.

W ogólnej liczbie zarejestrowanych kobiet tj. 2176 najwięcej figurowało: bez zawodu 439, sprzedawca 242, ekonomista 138, krawiec 111osób. W populacji zarejestrowanych na koniec 2006r. w mieście Biała Podlaska, kobiety stanowią 52,10% ogółu bezrobotnych.

Następnym etapem analizy jest badanie struktury bezrobocia według dużych grup. Prezentuje ją poniższa tabela.

Tabela 6 (T-II/P-1a). Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska

Stan na 2006r.

L. p	Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu	Ogółem bezrobotni	W tym				
				Kobiety	Absolwenci		Pow. 12- m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13,5745	17,4439	3,6765	1,4925	15,5448	19,4474
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	12,1522	0,4607	2,9412	0,0000	13,2192	0,5314
3.	24	Pozostali specjaliści	11,1008	14,6229	31,6173	38,8064	7,4664	10,8396
4.	31	Średni personel techniczny	9,6166	5,2965	10,2942	5,9701	7,1604	4,4633
5.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	8,3183	13,9317	2,9412	2,9851	10,2196	16,2592
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,0192	9,6143	9,5588	5,9701	5,6916	7,9703
7.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	5,9987	0,1727	1,4706	0,0000	6,3648	0,2125
8.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych ochrony zdrowia	5,1019	6,8509	5,8824	5,9701	3,6720	5,4198
9.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	4,7002	5,7570	0,0000	0,0000	6,6708	8,1828
10.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	3,5559	5,2390	6,6177	10,4477	3,3048	4,9948

Na koniec 2006r. największy udział w strukturze bezrobotnych w ujęciu dużych grup zawodowych stanowią: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 13,5745% (najliczniejsze zwody: krawcy, kapelusznicy i pokrewni); robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 12,1522% (ślusarz i mechanicy pojazdów samochodowych) oraz pozostali specjaliści, 11,1008% (ekonomiści, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania).

Jak wynika z tabeli 6 (T-I/P-1a) największą grupę wśród kobiet stanowili pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 17,4439% w tym: krawcowe 6,3903%, tkaczki 2,9361%, piekarze, cukiernicy i pokrewni 1,9574%. Następną grupę stanowią pozostali specjaliści 14,6229% w tym ekonomiści 7,9447%, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania 2,3028% oraz archeolodzy i socjolodzy 1,8998%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych również najliczniejszą grupę stanowią pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 15,5448% w tym: stolarze i pokrewni, krawcy oraz tkacze.

Wśród absolwentów dominowały następujące grupy:

- pozostali specjaliści 31,6173% tj. specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, archeolodzy, socjolodzy i pokrewni oraz ekonomiści i filozofowie,
- średni personel techniczny 10,2942% tj. technicy mechanicy, technicy gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy budownictwa ochrony środowiska i pokrewni,
- pracownicy usług osobistych i ochrony 9,5588% tj. kucharze.

Tabela 7 (T-II/P-2) Napływ bezrobotnych wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2006r. (w najliczniejszych zawodach)

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	000000	Bez zawodu	908	423	161	82
2.	522107	Sprzedawca	178	155	13	9
3.	241102	Ekonomista	164	114	14	8
4.	311502	Technik mechanik	122	2	14	0
5.	244104	Pedagog	93	71	47	38
6.	743304	Krawiec	79	75	2	2
7.	241912	Specjalista d/s marketingu i handlu	65	41	26	17
8.	722004	Ślusarz	63	0	0	0
9.	712102	Murarz	58	0	1	0
10.	311302	Technik elektryk	58	0	13	0

Najwięcej zarejestrowano osób nie posiadających zawodu - 908. Dość pokaźną grupę stanowili sprzedawcy 178 osób, ekonomiści 164 osoby, technicy mechanicy 122 osoby oraz pedagodzy 93 osoby. Kolejne zawody to: krawcy 79 osób, specjaliści d/s marketingu i handlu 65 osób, ślusarze 63 osoby, murarze 58 oraz technicy elektrycy 58 osób.

Wśród absolwentów najwięcej zarejestrowało się osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym aż 161 i pedagogicznym 47.

Bezrobotne kobiety najliczniej były reprezentowane przez bezrobotne: bez zawodu 423 osoby, sprzedawcy 155 osób, ekonomiści 114 osób.

Tabela 8 (T-II/P-2a). Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biła Podlaska w 2006r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	24	Pozostali specjaliści	18,6641	26,1028	33,2060	41,6671
2.	31	Średni personel techniczny	12,3374	6,0736	8,8291	4,1666
3.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	10,2635	0,4338	2,4952	0,0000
4.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,2792	11,0627	1,7275	1,3888
5.	52	Modelki, sprzedawcy, i demonstratorzy	6,2595	11,2083	2,4952	3,1250
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	6,1510	8,0983	7,6774	7,2917
7.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	5,6940	7,4476	5,9500	6,9444
8.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,8502	0,0723	0,9596	0,0000
9.	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	4,2881	2,2414	12,6679	6,2498
10.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	4,0772	6,2183	3,6469	4,5138

Do najliczniejszych grup uwzględnionych w tabeli 8 należą: pozostali specjaliści 18,6641% ogółu bezrobotnych (ekonomiści, specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, archeolodzy, socjologowie i pokrewni); średni personel techniczny 12,3374% ogółu bezrobotnych (technicy mechanicy, technicy gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy elektrycy); robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 10,2635% (mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni, operatorzy obrabiarek skrawających do metali); pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 9,2792% ogółu bezrobotnych (krawcy, stolarze i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni).

Spośród kobiet najwięcej rejestrowało się z takich grup zawodowych jak: pozostali specjaliści 26,1028%(ekonomiści; archeolodzy, socjologowie i pokrewni; specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania); modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 11,2083%; pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 11,0627% (krawcy, piekarze, cukiernicy i pokrewni, tkacze, dziewiarze i pokrewni).

Analizując zawody wykonywane przez mężczyznę dominuje grupa robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń 9,8297%, a więc: mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i elektromechanicy.

Odnośnie absolwentów najliczniejszą grupą zawodową byli pozostali specjaliści 33,2060% ogółu napływu absolwentów tj. archeolodzy, socjologowie, specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, ekonomiści.

ROZDZIAŁ II

2. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

2.1 Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim

Analizę ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim prezentuje poniższa tabela:

Tabela 9 (T-II/P-3) Oferty pracy wg zawodów w powiecie bialskim w 2006 r.

L.p.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2006 roku	W końcu 2006 r.
1.	522107	Sprzedawca	221	0
2.	419101	Pracownik biurowy	177	3
3.	914103	Robotnik gospodarczy	106	0
4.	343101	Pracownik administracyjny	61	1
5.	916201	Robotnik placowy	47	0
6.	411101	Sekretarka	44	2
7.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31	0
8.	512201	Kucharz	27	0
9.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	27	5
10.	513102	Opiekunka dziecięca	25	1

W 2006 roku pracodawcy z terenu powiatu bialskiego zgłosili 1524 ofert pracy w porównaniu z rokiem 2005 liczba ofert zwiększyła się o 69. Oferty te dotyczyły zarówno zatrudnienia nie subsydiowanego jak i subsydiowanego.

Z liczebności zgłoszonych ofert wynika, że pracodawcy najczęściej zgłaszali potrzeby zatrudnienia sprzedawców, pracowników biurowych oraz robotników gospodarczych. Wymienione zawody skupiły 33,1% ogółu ofert pracy.

Licznie poszukiwani na rynku pracy byli: pracownicy administracyjni 61 ofert, robotnicy placowi 47, sekretarki 44, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym 31, kucharze 27, wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych 27 i opiekunki dziecięce 25 ofert pracy.

Tabela 10 (T-II/P-3a) Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2006r.

L. p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2006 roku	W końcu 2006 r.
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej	17,8477	19,4445
2.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	14,8294	8,3334
3.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	14,6326	2,7778
4.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	12,7296	16,6668
5.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6,6274	8,3334
6.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,7087	2,7778
7.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	5,8400	2,778
8.	23	Specjaliści szkolnictwa	5,0525	24,9995
9.	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	4,0134	0,0000
10.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	3,4120	2,2778

Analiza struktury ofert pracy zgłoszonych w 2006 roku w powiecie bialskim wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali wg dużych grup zawodowych:

- ◆ pracowników obsługi biurowej 17,8%,
Najwięcej ofert pracy wśród osób zaliczanych do tej grupy było dla: pracowników obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowanych 12%, sekretarek 2,9%, magazynierów 1,6%,
- ◆ pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach 14,8% tj. gospodarzy budynków 6,9%, pomocy i sprzątaczek biurowych 3,6%, zmiataaczy 3,1 %,
- ◆ modelek, sprzedawców i demonstratorów 14,6% tj. sprzedawców 14,6%,
- ◆ pracowników pozostałych specjalności 12,7% tj. pracowników administracji, sekretarzy i pokrewnych 4,8%, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej 1,6%, pracowników bibliotek i informacji naukowej 1,2%.

Najmniej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodowych (0,1~ 1%):

- ◆ ogrodnicy 0,1%,
- ◆ leśnicy i rybacy 0,2%,
- ◆ specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 0,3 % i robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy (...) 0,3%,
- ◆ pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów 0,5%,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych 0,7% i robotnicy w rolnictwie i rybołówstwie 0,7%,

- ◆ operatorzy i monterzy maszyn 0,8%,
- ◆ średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia 1,0%,

Grupy zawodów w których w ogóle nie wpłynęła żadna oferta pracy to:

- ◆ kierownicy małych przedsiębiorstw,
- ◆ rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

Posługując się **wskaźnikiem szansy otrzymania ofert pracy** w poszczególnych zawodach stwierdzono, że w grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego (T-II/P-10) najwyższe wskaźniki szansy otrzymania oferty pracy w powiecie bialskim mają:

- pracownicy obsługi biurowej
 - robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
 - specjaliści szkolnictwa
- zaś w grupie zawodów czterocyfrowych (T-II/P-11):
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
 - urzędnicy do spraw podatków
 - biotechnolodzy

Badając **strukturę bezrobotnych i ofert pracy według PKD** w powiecie bialskim (aneks statystyczny T-II/P-9a) zaobserwowano, iż największy napływ bezrobotnych w 2006r. pojawił się w sekcji przetwórstwo przemysłowe 22,4%. Drugą w kolejności sekcją o równie wysokim napływie bezrobotnych jest handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 22%. Sekcją PKD w której nie odnotowano rejestrujących się osób stanowi sekcja organizacje i zespoły eksterytorialne 0%.

Natomiast największa liczba ofert pracy w 2006r. została zgłoszona w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 22% oraz w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne 20%.

2.2 Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Biała Podlaska

Analizę ofert pracy w mieście Biała Podlaska prezentuje poniższa tabela:

Tabela 11 (T-II/P-3) Oferty pracy wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2006 r.

L.p.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2006r.	W końcu 2006r.
1.	419101	Pracownik biurowy	178	1
2.	522107	Sprzedawca	150	1
3.	343101	Pracownik administracyjny	64	0
4.	512201	Kucharz	29	0
5.	411301	Operator wprowadzania danych	26	0
6.	413103	Magazynier	25	0
7.	344290	Pozostali urzędnicy do spraw podatków	21	0
8.	411101	Sekretarka	20	0
9.	712501	Meliorant	18	0
10.	743604	Szwaczka	16	0

W 2006r. do Powiatowego Urzędu Pracy Biała Podlaska zgłoszonych zostało 1125 wolnych miejsc pracy z terenu miasta, a w porównaniu z rokiem 2005 liczba ofert zwiększyła się o 201.

Zgłaszanych ofert w roku 2006r. w mieście było o 132 więcej niż zapotrzebowań w powiecie bialskim.

Ze zgłoszonych ofert wynika, że pracodawcy najczęściej zgłaszali potrzeby zatrudnienia pracowników biurowych, sprzedawców oraz pracowników administracyjnych. Oferty pracy mogli uzyskać bezrobotni w zawodach kucharz, operator wprowadzania danych, magazynier, pozostali urzędnicy do spraw podatków, sekretarka, meliorant oraz szwaczka.

Tabela 12 (T-II/P-3a) Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska.

Stan na koniec 2006r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2006r.	W końcu 2006r.
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej	25,1541	11,1112
2.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	14,9334	22,2224
3.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	13,5111	5,5556
4.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	5,7779	5,5556
5.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	5,6890	22,2216
6.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,8002	0,0000
7.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4,5333	5,5556
8.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,3778	5,5556
9.	24	Pozostali specjaliści	3,2001	0,0000
10.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	2,8447	0,0000

Analiza struktury ofert pracy zgłoszonych w 2006 roku w mieście Biała Podlaska wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali wg dużych grup zawodowych:

- ◆ pracownicy obsługi biurowej 25,1% tj. pracownicy obsługi biurowej, operatorzy wprowadzania danych oraz magazynierzy,
- ◆ pracownicy pozostałych specjalności 14,9% tj. pracownicy administracyjni, sekretarze, urzędnicy do spraw podatków,
- ◆ modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 13,5% tj. sprzedawcy i demonstratorzy.

Najmniej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodowych (0,1~ 1%):

- ◆ nauczyciel praktycznej nauki zawodu i instruktorzy 0,1%,
- ◆ robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy 0,2%,
- ◆ leśnicy i rybacy 0,5%,
- ◆ ogrodnicy 0,6%,
- ◆ operatorzy i monterzy maszyn 0,6%,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych 0,9%,
- ◆ pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów 1%,

Grupy zawodów w których w ogóle nie wpłynęła żadna oferta pracy to:

- ◆ rolnicy,
- ◆ rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

Posługując się **wskaźnikiem szansy otrzymania oferty pracy** w poszczególnych zawodach stwierdzono, że w grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego (T-II/P-10) najwyższe wskaźniki szansy otrzymania oferty pracy w mieście Biała Podlaska mają następujące zawody:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy,
- leśnicy i rybacy,
- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,

zaś w grupie zawodów czterocyfrowych(T-II/P-11):

- urzędnicy do spraw podatków,
- krupierzy, pracownicy kolektur i pokrewni,
- operatorzy urządzeń do obróbki drewna,
- operatorzy wprowadzania danych,
- animatorzy kultury.

Badając **strukturę bezrobotnych i ofert pracy według PKD** w mieście Biała Podlaska (aneks statystyczny T-II/P-9a) również zaobserwowano, iż największy napływ bezrobotnych w 2006r. pojawił się, w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 26%. Drugą w kolejności sekcją o równie wysokim napływie bezrobotnych jest przetwórstwo przemysłowe 21,8%. Sekcją PKD w której nie odnotowano rejestrujących się osób stanowi sekcja rybactwo, górnictwo i organizacje i zespoły eksterytorialne 0%.

Największa liczba ofert pracy w 2006r. została zgłoszona w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 24,4% oraz w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa 20%; przetwórstwo przemysłowe 11,5%.

ROZDZIAŁ III

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

Poniższa analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu bieżącą koordynację szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy. W analizie przyjęto, że zawody takie posiadają wskaźnik intensywności większy od 1,1%.

Natomiast poprzez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przy określeniu nadwyżki ustalono, że wskaźnik intensywności powinien być mniejszy od 0,9%.

Zawody, które wykazują równowagę to zawody, dla których wskaźnik intensywności dla danego zawodu zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1%.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wygenerowano biorąc pod uwagę średnią miesięczną liczbę ofert pracy w danym zawodzie oraz średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w 2006r. Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela T-II/P-4 (aneks statystyczny).

3.1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim

Do **zawodów deficytowych** z wysokim wskaźnikiem intensywności deficytu (od 17% do 3%), gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą:

- ◆ bibliotekarz,
- ◆ meliorant,
- ◆ sekretarka,
- ◆ pokojowa,
- ◆ asystent bankowości,
- ◆ pracownik biurowy,
- ◆ pomoc domowa,
- ◆ intendent,
- ◆ pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej,
- ◆ pracownik do spraw osobowych,
- ◆ operator koparek i zwałowarek,

- ◆ nauczyciel przedszkola,
- ◆ asystent rachunkowości,
- ◆ konserwator budynków,
- ◆ robotnik gospodarczy,
- ◆ dziennikarz.

Do **zawodów deficytowych** z niskim wskaźnikiem intensywności deficytu (od 2,7% do 1,1%) należą:

- ◆ wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
- ◆ opiekun w domu pomocy społecznej,
- ◆ pracownik administracyjny,
- ◆ inżynier systemów komputerowych,
- ◆ archiwista zakładowy,
- ◆ pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ◆ kasjer handlowy,
- ◆ monter konstrukcji aluminiowych,
- ◆ pomoc kuchenna,
- ◆ opiekunka dziecięca,
- ◆ pracownik socjalny,
- ◆ portier,
- ◆ pozostali klasyfikatory żywności i pokrewni,
- ◆ introligator poligraficzny,
- ◆ dekarz,
- ◆ zbrojarz,

- ◆ zaopatrzeniowiec,
- ◆ specjalista do spraw rachunkowości,
- ◆ salowa,
- ◆ spedytor.

Wśród 101 zawodów deficytowych (aneks statystyczny T-II/P-4) - 64 zawody wykazały maksymalny poziom wskaźnika intensywności. Wskaźnik określony jako MAX oznacza, że w danym zawodzie złożono oferty pracy, ale w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Czyli jest to sytuacja gdzie średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi zero przy zgłaszanym przez pracodawców zapotrzebowaniu. Do zawodów takich należą: sortowacz, pomocniczy robotnicy przy konserwacji terenów zieleni, konserwator części, maszynista maszyn offsetowych, agent ubezpieczeniowy, asystentka stomatologiczna, krojczy, pomoc dentystyczna.

Do **zawodów nadwyżkowych** w powiecie białskim, a jest ich 78, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą:

- o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki to:

- ◆ przedstawiciel handlowy,
- ◆ magazynier,
- ◆ obuwnik przemysłowy,
- ◆ sprzedawca,
- ◆ rozbieracz – wykrawacz,
- ◆ mechanik samochodów ciężarowych,
- ◆ sprzątaczką,
- ◆ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- ◆ pedagog szkolny,
- ◆ technik zajęciowy,

- o najniższym wskaźniku intensywności nadwyżki to:

- ◆ ślusarz,
- ◆ murarz,
- ◆ pozostali technicy technologii żywności,
- ◆ nauczyciel języka polskiego,
- ◆ inżynier rolnictwa,
- ◆ pedagog,
- ◆ technik budownictwa,
- ◆ pozostali technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni,

- ◆ mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych,
- ◆ krawiec,
- ◆ technik elektryk.

Spośród 367 zawodów nadwyżkowych (aneks statystyczny T-II/P-4) odnotowano 289 zawody nadwyżkowe, dla których nie przypadła żadna oferta pracy. W grupie tej znalazły się następujące zawody: bez zawodu, technik mechanik, ekonomista, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik technologii odzieży, kucharz małej gastronomii, technik rolnik, technik elektronik.

Zawody wykazujące **równowagę** na rynku pracy dla których wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1% to:

- ◆ biotechnolog,
- ◆ specjalista d/s finansów,
- ◆ instruktor amatorskiego ruchu artystycznego,
- ◆ pozostali pracownicy d/s finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ◆ pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni,
- ◆ księgowy,
- ◆ asystent usług pocztowych,
- ◆ recepcjonistka,
- ◆ bufetowy (barman),
- ◆ lakiernik samochodowy,
- ◆ kierowca autobusu,
- ◆ robotnik drogowy.

Z kolei zawody w których było **najwięcej długotrwale bezrobotnych**, biorąc pod uwagę grupy zawodowe (dwucyfrowe kody zawodów) to:

- leśnicy i rybacy,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- operatorzy maszyn i urządzeń,
- ogrodnicy,
- kierowcy i operatorzy pojazdów,
- pracownicy obsługi biurowej,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy,

Natomiast **najmniej długotrwale bezrobotnych** było w grupach zawodów:

- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- pozostali specjaliści,
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia,
- średni personel techniczny,
- specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony,
- specjaliści szkolnictwa,
- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

3.2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska

Do **zawodów deficytowych** w mieście Biała Podlaska z wysokim wskaźnikiem intensywności deficytu (od 7% do 2%), gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą:

- ◆ pracownik socjalny,
- ◆ pracownik biurowy,
- ◆ pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ◆ ogrodnik terenów zieleni,
- ◆ pracownik d/s osobowych,
- ◆ dziennikarz,
- ◆ pomoc kuchenna,
- ◆ praczka,
- ◆ robotnik leśny,
- ◆ sekretarka,
- ◆ opiekunka dziecięca,
- ◆ archiwista,
- ◆ pracownik administracyjny.

Do **zawodów deficytowych** z niskim wskaźnikiem intensywności deficytu(od 2% do 1,1%) należą:

- ◆ spedytor,
- ◆ nauczyciel przedszkola,
- ◆ nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych,
- ◆ położna,
- ◆ przedstawiciel handlowy,

- ◆ agent ubezpieczeniowy,
- ◆ bibliotekarz,
- ◆ spawacz ręczny łukiem elektrycznym,
- ◆ tynkarz,
- ◆ architekt,
- ◆ pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni,
- ◆ dozorca,
- ◆ fizjoterapeuta,
- ◆ mechanik samochodów ciężarowych,
- ◆ pakowacz,
- ◆ stolarz budowlany,
- ◆ kasjer handlowych,
- ◆ pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ◆ recepcjonista,
- ◆ technik farmaceutyczny.

Wśród 116 zawodów deficytowych (aneks statystyczny T-II/P-4 m. Biała Podlaska) 84 zawody wykazały maksymalny poziom wskaźnika intensywności. Wskaźnik określony jako MAX oznacza, że w danym zawodzie złożono oferty pracy, ale w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Przykładowymi zawodami będą: zaopatrzeniowiec, pozostali urzędnicy d/s podatkowych, operatorzy wprowadzania danych, meliorant, robotnik mostowy, operator koparek i zwałowarek, pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne, robotnik magazynowy, ekspedient pocztowy.

Do **zawodów nadwyżkowych** w mieście Biała Podlaska a jest ich 77, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą:

- o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki:

- ◆ księgowy,
- ◆ sprzedawca,
- ◆ szwaczka,
- ◆ prędzarz,
- ◆ betoniarz,
- ◆ monter konstrukcji aluminiowych,
- ◆ sanitariusz szpitalny,
- ◆ inżynier budownictwa – budownictwa ogólne,

- ◆ robotnik gospodarczy,
- ◆ robotnik budowlany,
- ◆ wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych.

- o najniższym wskaźniku intensywności nadwyżki:

- ◆ pozostali elektromonterzy,
- ◆ ślusarz,
- ◆ nauczyciel wychowania fizycznego,
- ◆ specjalista zastosowań informatyki,
- ◆ technik rolnik,
- ◆ tokarz,
- ◆ pedagog,
- ◆ technik technologii odzieży,
- ◆ krawiec,
- ◆ ekonomista.

Spśród 295 zawodów nadwyżkowych (aneks statystyczny T-II/P-4) należy uwzględnić 218 zawodów nadwyżkowych, gdzie średnia miesięczna liczba ofert pracy wynosi zero przy danej liczbie zarejestrowanych osób bezrobotnych (wskaźnik = 0,00). Do zawodów takich należą: bez zawodu, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, nauczyciel języka obcego, organizator obsługi turystycznej, technik budownictwa.

Zawody wykazujące **równowagę** na rynku pracy dla których wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1 to:

- ◆ kierownik działu marketingu i sprzedaży,
- ◆ biotechnolog,
- ◆ nauczyciel informatyki,
- ◆ pedagog szkolny,
- ◆ specjalista d/s rachunkowości,
- ◆ specjalista d/s organizacji i rozwoju transportu,
- ◆ specjalista d/s public relations,
- ◆ bibliotekoznawca,
- ◆ kosztorysant budowlany,
- ◆ kontroler jakości wyrobów,
- ◆ pozostali nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy,
- ◆ pozostali pracownicy d/s finansowych i handlowych,
- ◆ magazynier,

- ◆ cieśla,
- ◆ mechanik pojazdów jednośladowych,
- ◆ szlifierz materiałów drzewnych,
- ◆ operator kserokopiarek,
- ◆ kierowca ciągnika siodłowego,
- ◆ kierowca ciągnika rolniczego,
- ◆ pomoc laboratoryjna,
- ◆ robotnik drogowy.

Z kolei zawody w których było **najwięcej długotrwale bezrobotnych**, biorąc pod uwagę grupy zawodowe (dwucyfrowe kody zawodów) to:

- leśnicy i rybacy,
- robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych,
- operatorzy i monterzy maszyn,
- kierownicy dużych i średnich organizacji,
- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,

Natomiast **najmniej długotrwale bezrobotnych** było w grupach zawodów:

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,
- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- kierownicy małych przedsiębiorstw,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy,
- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych.

ROZDZIAŁ IV

4. Charakterystyka zakładów pracy w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

W listopadzie 2006r. zostały przeprowadzone badania sondażowe popytu na pracę w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska na reprezentatywnej próbie 449 zakładów pracy wytypowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Dane ruchu pracowników tj. przewidywane przyjęcia i zwolnienia zostały przemnożone przez przyporządkowane dla każdego zakładu pracy wagi w celu uogólnienia wyników badania. Wagi zostały obliczone przez GUS w oparciu o przekazane kody realizacji.

Celem badania sondażowego było uzyskanie informacji o:

- stanie zatrudnienia w zakładach pracy oraz dokonanych w nich zmianach kadrowych w badanym roku,
- przyczynach przewidywanego ruchu pracowników,
- planowanych przyjęciach i zwolnieniach pracowników w poszczególnych zawodach (z uwzględnieniem absolwentów) w roku następnym.

W badaniach ankietowych w powiecie bialskim na 213 wylosowanych zakładów udział wzięły 83 zakłady pracy (34 z sektora publicznego, 49 z sektora prywatnego), które zatrudniały łącznie 2569 osób. W grupie badanych zakładów wg sekcji PKD najliczniej zaprezentowany był: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego oraz edukacja. Natomiast największy odsetek osób pracujących odnotowano w przetwórstwie przemysłowym i w edukacji. Najliczniejszym ośrodkiem badawczym było miasto Międzyrzec Podlaski z 25 zakładami pracy.

We wszystkich badanych zakładach pracy pod względem płynności kadr odnotowano deficyt zasobów pracy. Liczba zwalnianych będzie niższa niż zatrudnianych. Wyższy wskaźnik płynności kadr wystąpi w sektorze publicznym (820%) niż w prywatnym(421%).

W *gminach* tj. Terespol, Drelów, Janów Podlaski, Łomazy, Międzyrzec Podlaski, Piszczac, Sosnowka, Tucznia i Zalesie zostanie osiągnięty maksymalny wskaźnik płynności kadr, który oznacza, że w danym zakładzie pracy wystąpią przyjęcia do pracy bez równorzędnego zwalniania z pracy pracowników. Im więcej zakładów wykazuje maksymalny wskaźnik płynności kadr oznacza to, że będą tworzyły się nowe miejsca pracy, powiększa się kadra pracownicza. Wśród gmin tylko gmina Kodeń uzyska najniższy wskaźnik płynności kadr.

Według sekcji PKD maksymalny wskaźnik płynności wystąpi w 6 sekcjach tj. rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; górnictwo; transport, gospodarka magazynowa i łączność; administracja publiczna i obrona narodowa; ochrona zdrowia i pomoc społeczna; działalność usługowa komunalna, społeczna i

indywidualna; z kolei najniższy wskaźnik będzie w edukacji. Wynika z powyższego, że w edukacji będzie w 2007r. najstabilniejsza kadra, ruch pracowniczy będzie minimalny.

Analizując *grupy zawodów* maksymalny wskaźnik płynności kadr pojawi się w 30 zawodach począwszy od kierowników małych przedsiębiorstw poprzez średni personel, pracowników obsługi biurowej, aż po robotników budowlanych i pomocniczych. Najniższy wskaźnik zaistniał w grupie zawodów - modelki, sprzedawcy i demonstratorzy. Wskaźnik zerowy uwidocznił się jedynie w dwóch grupach zawodów: specjaliści szkolnictwa oraz pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach. Wskaźnik ten oznacza, iż w danym zakładzie w w/w grupie zawodów wystąpiły zwolnienia pracowników bez równorzędnych przyjęć do pracy czyli nastąpiła redukcja kadry pracowniczej.

Najczęstszymi przyczynami przewidywanego ruchu pracowniczego jaki podawali ankietowani pracodawcy z powiatu bialskiego

- w przypadku planowanych przyjęć są: tworzenie nowych działów i stanowisk, wprowadzenie postępu technicznego i nowych technologii powodujących przyjęcia pracowników,
- w przypadku planowanych zwolnień jest: likwidacja przyrostu zatrudnienia.

W większości pracodawcy deklarowali iż zamierzają w 2007r. zwiększać zatrudnienie, tylko pojedyncze zakłady pracy planują zwolnić swych pracowników.

Analizując przewidywane przyjęcia i zwolnienia w okresie od 31.10.2006r. do 31.10.2007r. w powiecie bialskim (patrz aneks statystyczny: tablica 3.2, 3.3, 3.4) zauważa się spore zróżnicowanie według form własności. W przypadku przyjęć do pracy i zwolnień pracowników najwyraźniej zaznaczają się zakłady pracy z sektora prywatnego na który przypadnie 1054 przyjmowanych pracowników w tym 287 absolwentów oraz 250 zwolnień z pracy.

Według podziału na gminy najwięcej przyjęć pracowników 442 osoby jak i zwolnień 164 osób prognozują się w mieście Międzyrzec Podlaski. Najwięcej przyjęć do pracy absolwentów planuje się w gminie Biała Podlaska tj. 144 osoby.

Z przewidywań zakładów pracy wynika, że najwięcej przyjęć wystąpi w *sekcji PKD* - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, artykułów użytku osobistego i domowego 253 osoby oraz przetwórstwo przemysłowe 228 osób. A najwięcej absolwentów będzie przyjmowanych w sekcji budownictwo. Najwięcej zwolnień wg sekcji PKD przewiduje się w przetwórstwie przemysłowym tj. 106 osób oraz w handlu hurtowym i detalicznym(...) 96 osób.

Analiza przewidywań zakładów pracy co do *grup zawodów* przyjmowanych do pracy pozwala stwierdzić, że wśród przyjmowanych pracowników najwięcej będzie kierowców i operatorów pojazdów 226 osób, natomiast absolwenci będą przyjmowani z grupy zawodowej robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie.

Na utratę zatrudnienia czyli na zwolnienie z pracy najbardziej będzie narażona grupa zawodowa - modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 115 osób.

Natomiast w badaniach sondażowych w mieście Biała Podlaska na 236 wytypowanych, w badaniach wzięło udział 76 zakładów pracy (17 zakłady pracy z sektora publicznego, 59 z sektora prywatnego), gdzie ogółem liczba zatrudnionych wynosi 6191osób.

Największa liczba zakładów pracy, które przystąpiły do badania pochodzi z sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.

Największa liczba zatrudnionych według sekcji PKD odnotowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne oraz w ochronie zdrowia i pomocy społecznej.

W badanych zakładach pracy w mieście Biała Podlaska pod względem płynności kadr również odnotowano deficyt zasobów pracy. Liczba zwalnianych będzie sporo niższa niż zatrudnianych pracowników. Wyższy wskaźnik płynności kadr wystąpi w sektorze prywatnym (1975%) a nie w publicznym (1131%) a więc ukształtuje się w sposób odwrotny niż w powiecie może to wynikać z tego, iż w mieście do badania przystąpiło o 10 więcej zakładów pracy bądź wynika to z przypisanych do każdego zakładu pracy wag.

Według sekcji PKD maksymalny wskaźnik płynności wystąpi w 4 sekcjach tj. budownictwo, pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej; administracja publiczna i obrona narodowa; z kolei najniższy wskaźnik wystąpi w ochronie zdrowia i pomocy społecznej.

Według średnich i dużych grup zawodów maksymalny wskaźnik płynności kadr pojawi się w 43 zawodach począwszy od kierowników dużych i średnich organizacji poprzez specjalistów szkolnictwa, pracowników obsługi biurowej, górników i robotników budowlanych, aż po operatorów maszyn, kierowców i robotników pomocniczych. Najniższy wskaźnik zaistnieje w grupie zawodów – specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia. Wskaźnik zerowy nie uwidoczni się w żadnej grupie zawodów.

Najczęstszymi przyczynami przewidywanego ruchu pracowniczego jaki podawali ankietowani pracodawcy z miasta Biała Podlaska

- w przypadku planowanych przyjęć są: tworzenie nowych działów i stanowisk oraz wzrost produkcji,
- w przypadku planowanych zwolnień jest: zmniejszenie produkcji.

W większości pracodawcy deklarowali iż zamierzają w 2007r. zwiększać zatrudnienie, tylko pojedyncze zakłady pracy planują zwolnić swych pracowników.

Analizując przewidywane przyjęcia i zwolnienia w okresie od 31.10.2006r. do 31.10.2007r. w mieście Biała Podlaska (patrz aneks statystyczny: tablica 3.2, 3.3, 3.4) podobnie jak w powiecie zauważa się duże zróżnicowanie według form własności. W przypadku zwolnień z pracy jak i przyjęć pracowników najwyraźniej zaznaczają się zakłady pracy z sektora prywatnego na które przypadnie 4129 przyjmowanych pracowników w tym aż 1130 absolwentów oraz 209 zwalnianych z pracy.

Według przekroju terytorialnego w mieście Biała Podlaska zakłady pracy zamierzają przyjąć do pracy 4310 osób w tym 1232 absolwentów, natomiast zwolnić 225 pracowników.

Z przewidywań zakładów z terenu miasta wynika, że najwięcej przyjęć (dużo więcej niż w powiecie) pojawi w sekcji PKD - przetwórstwo przemysłowe 2018 osób w tym 514 absolwentów oraz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, artykułów użytku osobistego i domowego 1532 osoby w tym 334 absolwentów.

Najwięcej zwolnień wg sekcji PKD przewiduje się w ochronie zdrowia i pomocy społecznej.

Analiza prognoz lokalnych zakładów pracy co do grup zawodów przyjmowanych do pracy pozwala stwierdzić, że wśród przyjmowanych pracowników najwięcej będzie z grupy zawodowej pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 1579 osób (robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni oraz robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni). Najwięcej przyjęć do pracy absolwentów będzie z grupy zawodowej średni personel techniczny (technicy, inspektorzy bezpieczeństwa i jakości). Na zwolnienie z pracy najbardziej będzie narażona grupa zawodowa specjaliści nauk przyrodniczych i ochrona zdrowia 132 osoby.

Rozdział V

5. Charakterystyka sytuacji absolwentów na rynku pracy w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

5.1. Absolwenci zarejestrowani w Urzędzie Pracy według szkół i zawodów w roku 2006 oraz przewidywani absolwenci w roku 2007 w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska.

Jak wynika z badań sondażowych przeprowadzonych w 21 szkołach ponadgimnazjalnych z terenu powiatu bialskiego liczba absolwentów którzy ukończyli szkoły w 2006r. wynosi ogółem 1263 osoby, w tym :

- szkoły wyższe – 48 osób,
- szkoły policealne – 33 osoby,
- szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe) – 315 osób,
- licea ogólnokształcące – 776 osób,
- zasadnicze szkoły zawodowe – 91 osób.

Z grona kończących szkoły w 2006r. zarejestrowało się 168 osób w tym: po szkole policealnej 3 osoby, po szkole średniej zawodowej 77 osób, po liceum ogólnokształcącym 78 i po zasadniczej szkole zawodowej 10.

Wśród ubiegłorocznych absolwentów szkół wyższych, którzy ukończyli Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Wydziału Rolnictwa i Biologii w zawodzie inżynier rolnictwa żaden abiturient się nie zarejestrował w tutejszym urzędzie.

Spośród absolwentów szkół policealnych po ukończeniu Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej Policealne Studium Informatyki i Biznesu zarejestrowały się 3 osoby w zawodach asystent rachunkowości oraz technik informatyk.

Po szkołach średnich zawodowych najwięcej zarejestrowało się absolwentów:

- Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej - 37 osób w zawodzie asystent ekonomiczny
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich - 18 osób w zawodzie technik elektronik

W większości bezrobotni absolwenci po liceum ogólnokształcącym to uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich – 27 osób i Zespołu Szkół im. Wł. St. Reymonta – 11 osób oraz Zespołu Szkół im. Adama Naruszewicza – 10 osób.

Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych najliczniej rejestrowali się po ukończeniu Zespołu Szkół im. Adama Naruszewicza – 5 osób w zawodzie operator maszyn rolniczych.

Według **prognoz na 2007r.** szkoły wyższe opuści 30 absolwentów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Wydziału Rolnictwa i Biologii w zawodzie inżynier rolnictwa.

Szkoły policealne w 2007r opuści 44 absolwentów Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej Policealne Studium Informatyki i Biznesu w zawodach technik informatyk i asystent ekonomiczny.

Szkoły średnie techniczne opuści 270 absolwentów, najliczniej z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. M. Dąbrowskiej bo aż 112 osób w zawodach technik informatyk i asystent ekonomiczny oraz z Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wincentego Witosa 62 osoby w zawodach technik rolnik i pozostali technicy technologii żywności.

Licea ogólnokształcące opuści 776 absolwentów, najliczniej z Liceum Ogólnokształcącego im. Gen. Władysława Sikorskiego 180 osób i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich 98 osób.

Zasadnicze szkoły zawodowe opuści 91 absolwentów, najwięcej z Zespołu Szkół Zawodowych im. Unitów Podlaskich – 47 osób w zawodach: technolog robót wykończeniowych w budownictwie, piekarz, monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń.

Szkoły na terenie powiatu bialskiego przewidują wypuścić na lokalny rynek pracy w 2007r. 1143 absolwentów czyli o 120 osób mniej niż w 2006r.

Najliczniejszą grupą kończącą edukację w 2007r. będą licealiście czyli osoby bez zawodu 715 osób co stanowi 62,55% ogółu przewidywanych absolwentów tj. grupą najmniej atrakcyjną na rynku pracy.

Jak wynika z przewidywanych prognoz na 2007r. rysuje się tendencja taka, że większa część szkół ponadgimnazjalnych tj. szkoły wyższe, szkoły średnie techniczne, licea i zasadnicze szkoły zawodowe zmniejszą liczbę uczniów, wyjątek stanowią szkoły policealne.

Analizując dane z przeprowadzonych badań w 33 szkołach ponadgimnazjalnych z **miasta Biała Podlaska** wynika, że w 2006r. 3670 osób ukończą szkoły, w tym :

- szkoły wyższe – 1746 osób,
- szkoły policealne – 159 osób,
- szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe) – 252 osób,
- licea ogólnokształcące – 1243 osoby,
- zasadnicze szkoły zawodowe – 270 osób.

Z 3670 osób, które ukończyły szkoły ponadgimnazjalne zarejestrowanych w urzędzie pracy było 316 osób w tym po szkole wyższej 149, po szkole policealnej 21, po szkole średniej technicznej 43, po liceum ogólnokształcącym 70, a po zasadniczej szkole zawodowej 33 osoby.

Największy odsetek absolwentów rejestrujących się w urzędzie 139 osób, przypadł na Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Papieża Jana Pawła II najwięcej w zawodach pedagog i specjalista ds. marketingu i handlu. Inne szkoły wyższe funkcjonujące na naszym terenie nie zasiliły szeregów bezrobocia.

Wśród absolwentów szkół policealnych najliczniej zarejestrowali się uczniowie Medycznego Studium Zawodowego im. Marii Minczewskiej - 15 osób w zawodach terapeuta zajęciowy, kosmetyczka i masażystka.

Najliczniej rejestrującymi się absolwentami szkół średnich byli absolwenci:

- Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 - 20 osób w zawodach technik mechanik i technik elektryk,
- Zespołu Szkół Zawodowych nr 1- 15 osób w zawodach asystent ekonomiczny i organizator usług gastronomicznych.

W większości bezrobotni absolwenci po liceum ogólnokształcącym tj. 70 osób to uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 – 24 osoby, IV Liceum Ogólnokształcące im. ST. Staszica – 12 osób oraz III Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza – 10 osób.

Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych najliczniej rejestrowali się po ukończeniu Rzemieślniczej Zasadniczej Szkoły Zawodowej – 13 osób w zawodach kucharz małej gastronomi i piekarz oraz Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 – 9 osób.

Reasumując największy procent absolwentów zarejestrował się po ukończeniu uczelni wyższych a najmniejszy po szkołach policealnych.

Według prognoz na 2007r. szkoły wyższe opuści 2247 absolwentów, najliczniej z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Papieża Jana Pawła II w liczbie 1110 w zawodach pedagog i pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni oraz z Akademii Wychowania Fizycznego im. J. Piłsudskiego w Warszawie Zamiejskowy Wydział Wychowania Fizycznego - 807 osób w zawodach nauczyciel wychowania fizycznego i pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni.

Szkoły policealne w 2006r opuści 270 absolwentów, najliczniej z Medycznego Studium Zawodowego im. Marii Minczewskiej 116 osób w zawodach masażysta i kosmetyczka.

Szkoły średnie techniczne opuści 330 absolwentów, najliczniej z Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 tj. 205 osób w zawodach kucharz i asystent ekonomiczny oraz Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 tj. 91 osób w zawodzie technik mechanik.

Licea ogólnokształcące opuści 1128 absolwentów, najliczniej z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 3 II LO im. Emilii Plater 284 osób i z Zespołu Szkół Ogólnokształcących I Liceum Ogólnokształcące im. J. I Kraszewskiego 275 osób.

W 2007 roku według szacunków zasadnicze szkoły zawodowe opuści 256 absolwentów, najliczniej z Rzemieślniczej Zasadniczej Szkoły Zawodowej 87 osób w zawodach kucharz małej gastronomii i pozostali mechanicy pojazdów samochodowych oraz z Zasadniczej Szkoły Zawodowej Zakładu Doskonalenia Zawodowego 69 osób w zawodzie kucharz małej gastronomii.

Szkoły z terenu miasta Biała Podlaska również przewidują wypuścić na rynek pracy w końcu roku 2007r. duży odsetek absolwentów tj. 4239 osób czyli o 569 osób więcej niż w 2006r.

Największą zbiorowością abiturientów którzy ukończą edukację w 2007r. będą studenci tj. 2247 osób co stanowi 53% ogółu przewidywanych absolwentów.

Jak wynika z przewidywanych prognoz na 2007r. w mieście Biała Podlaska szkoły ponadgimnazjalne tj. szkoły wyższe, szkoły policealne, szkoły średnie techniczne wypuszczą na rynek pracy więcej absolwentów niż w roku 2006. Tendencję spadkową odnotowujemy jedynie w liceach i zasadniczych szkołach zawodowych.

5.2. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska w latach 2006 i 2007.

Struktura zawodowa absolwentów w powiecie bialskim - najczęściej pojawiające się zawody wśród bezrobotnych absolwentów:

Wykształcenie policealne i średnie zawodowe:

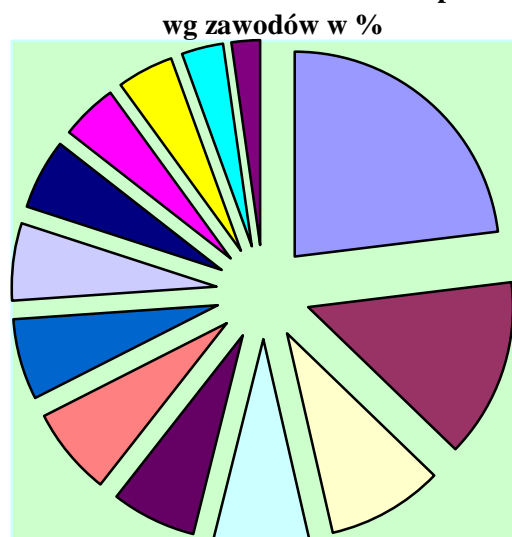
- technik elektronik,
- pozostali technicy technologii żywności,
- asystent ekonomiczny tj. technik ekonomista,
- technik mechanik,
- asystent rachunkowości tj. technik rachunkowości.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe:

- piekarz,
- operator maszyn rolniczych,
- technolog robót wykończeniowych w budownictwie,
- pozostali mechanicy pojazdów samochodowych.

Procentowy udział poszczególnych zawodów obrazowo przedstawia poniższy wykres:

Struktura zawodowa absolwentów w powiecie bialskim

■	technik elektronik- 52,27%
■	poz. tech. technologii żywności-32,0%
■	asystent ekonomiczny-20,78%
■	piekarz-16,66%
■	operator maszyn rolniczych-15,62%
■	technik mechanik-15,38%
■	asystent rachunkowości-14,28%
■	technolog robót wykoń. w budownictwie-14,28%
■	technik rolnik-12,5%
■	technik technologii żywności- 10%
■	bez zawodu-10%
■	poz. mechanicy poj. samochodowych-7,14%
■	technik informatyk-5,26%

Struktura zawodowa absolwentów w mieście Biała Podlaska - najczęściej pojawiające się zawody wśród bezrobotnych absolwentów:

Wykształcenie wyższe:

- specjalista ds. marketingu i handlu,
- pedagog,
- specjaliści zastosowań informatyki,
- pielęgniarzka.

Wykształcenie policealne i średnie zawodowe:

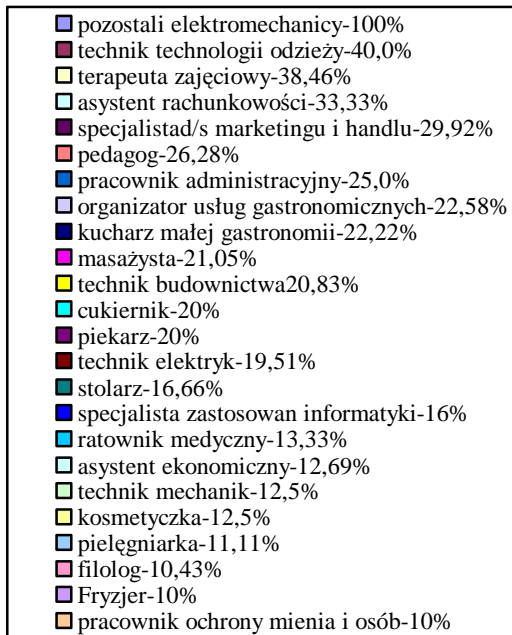
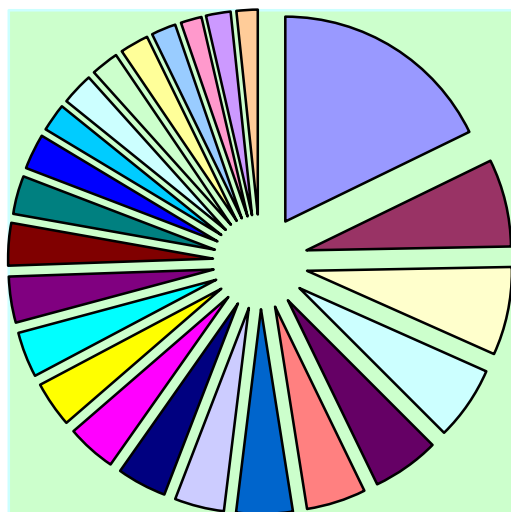
- technik technologii odzieży,
- terapeuta zajęciowy,
- asystent rachunkowości.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe:

- pozostali elektromechanicy,
- kucharz małej gastronomii,
- cukiernik,
- piekarz.

Procentowy udział poszczególnych zawodów obrazowo przedstawia poniższy wykres:

Struktura zawodowa absolwentów w m. Biała Podlaska
wg zawodów w %

ROZDZIAŁ VI

6. Analiza prognozowanych zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stanu bezrobocia, prognoz w zakresie przyjęć i zwolnień w zakładach pracy został utworzony ranking prognostycznych zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W powiecie bialskim prognozowanymi zawodami nadwyżkowymi w 2007r. będą: bufetowy (barman), magazynier, sprzedawca, szwaczka, murarz, krawiec.

Natomiast prognozowanymi zawodami deficytowymi w 2007r. będą: kierowca autobusu, pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani, operator maszyn drogowych, psycholog, meliorant, masażystka, pozostali masarze robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, inżynier budownictwa - budownictwo ogólne, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekunka dziecięca, pracownik socjalny, sekretarka, robotnik budowlany, spawacz ręczny gazowy, kierowca samochodu ciężarowego, księgowy (samodzielny), kierowca samochodu osobowego.

Wśród zawodów deficytowych będą takie zawody, których nie odnotowujemy w ewidencji PUP (brak bezrobotnych z takimi kwalifikacjami) jak również nie spodziewamy się napływu absolwentów w takim zawodzie.

Do tej grupy możemy zaliczyć następujące zawody: instruktor rekreacji ruchowej, instruktor rytmiki, instruktor tańca, instruktor terapii uzależnień, kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany, klasyfikator jaj, drobiu i pierza, pozostali kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej, pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni, pracownik do spraw ewidencji ludności.

W powiecie bialskim w prognozach na 2007r. nie przewiduje się zawodów zrównoważonych, które świadczyłyby o równowadze w danym zawodzie na rynku pracy.

W mieście Biała Podlaska prognozowanymi zawodami nadwyżkowymi w 2007r. będą: handlowiec, kierowca samochodu ciężarowego, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, malarz budowlany, sprzątaczką, kelner, ratownik medyczny, kucharz, pielęgniarzka.

Natomiast prognozowanymi zawodami deficytowymi w 2007r. będą: technik urządzeń sanitarnych, projektant mody, prasowaczka, krojczy, funkcjonariusz celny, szwaczka, nauczyciel akademicki-nauki humanistyczne, pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, technik elektronik, dyrektor wykonawczy, kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowani, zbrojarz, operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych, monter wyrobów z tworzyw sztucznych, magazynier, kierownik wewnętrznej działalności podstawowej w budownictwie, prezes, kierowca samochodu osobowego, cieśla, posadzkarz, mechanik samochodów osobowych, glazurnik,

księgowy (samodzielny), stolarz meblowy, bufetowy (barman), pozostali informatycy gdzie indziej nie sklasyfikowani, murarz, nauczyciel języka obcego, betoniarz – zbrojarz, blacharz samochodowy, technik technologii odzieży, sprzedawca.

Wśród zawodów deficytowych będą takie zawody, w których nie odnotowujemy w ewidencji PUP (brak bezrobotnych z takimi kwalifikacjami) jak również nie spodziewamy się napływu absolwentów w takim zawodzie.

Do tej grupy możemy zaliczyć następujące zawody: diagnosta samochodowy, farmaceuta, florysta, inspektor nadzoru bankowego, inżynier technologii drewna, monter/składacz okien, nauczyciel praktycznej nauki zawodu, nauczyciel akademicki- nauki ekonomiczne, nauczyciel akademicki – nauki medyczne, nauczyciel akademicki – nauki techniczne, operator sprzętu do robót ziemnych, pozostali maszyniści maszyn drukujących, specjalista terapii uzależnień, technik organizacji produkcji, tynkarz.

W mieście Biała Podlaska przewiduje się jedynie dwa zawody zrównoważone – elektromechanik, pakowacz.

Z prognozy wynika, że w 2007r. zapotrzebowania pracodawców nie będą zaspokojone ponieważ wiele zawodów na które będą zgłaszali wolne miejsca pracy będzie zawodami deficytowymi a więc po prostu nie będzie osób do pracy z odpowiednimi kwalifikacjami.

PODSUMOWANIE

Zarówno powiat bialski jak i miasto Biała Podlaska cechuje wysoki wskaźnik bezrobocia. Odnotowana stopa bezrobocia na koniec 2006r. w powiecie bialskim wyniosła 15,8%, zaś w mieście Biała Podlaska -18,4%.

Pracodawcy z terenu miasta i powiatu najczęściej zgłaszają ofert pracy w zawodach sprzedawca, pracownik biurowy, robotnik gospodarczy oraz pracownik administracyjny. Natomiast wśród osób z wykształceniem średnim (np. elektrycznym, mechanicznym, ekonomicznym i odzieżowym) i wyższym (np. pedagogicznym, ekonomicznym) odnotowujemy wzrost bezrobocia.

Większość zarejestrowanych bezrobotnych reprezentuje zawody „nadwyżkowe” na rynku pracy. Zawody nadwyżkowe dla których wskaźnik szansy na pracę był korzystny przy dużej liczbie bezrobotnych to w powiecie bialskim: przedstawiciel handlowy, magazynier, obuwnik przemysłowy, sprzedawca, rozbieracz-wykrawacz, mechanik samochodów ciężarowych, sprzętaczka, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, pedagog szkolny oraz terapeuta zajęciowy.

W mieście Biała Podlaska to: księgowy, sprzedawca, szwaczka, prędkarz, betoniarz, monter konstrukcji aluminiowych, sanitariusz szpitalny, robotnik gospodarczy i budowlany, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych.

Odnotowano również zawody nadwyżkowe, dla których wskaźnik szansy na uzyskanie oferty pracy był zerowy. W powiecie bialskim byli to: bezrobotni bez zawodu, technik mechanik, ekonomista, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, technik żywienia; zaś w mieście Biała Podlaska podobnie: bez zawodu, technik mechanik, technik żywienia, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, nauczyciel języka obcego.

W najlepszej sytuacji (tzn. wskaźnik szansy otrzymania ofert wykazuje równowagę z liczbą osób zarejestrowanych) pod kątem możliwości zatrudnienia miały osoby w zawodach:

- w powiecie bialskim: biotechnolog, specjalista ds. finansów, instruktor amatorskiego ruchu artystycznego, pozostali pracownicy ds. finansowych i handlowych, pozostali pracownicy administracyjni, księgowy, asystent usług pocztowych, recepcjonistka, bufetowy, lakiernik samochodowy, kierowca autobusu i robotnik drogowy.

- w mieście Biała Podlaska: kierownik działu marketingu i sprzedaży, biotechnolog, nauczyciel informatyki, pedagog szkolny, specjalista ds. rachunkowości, specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu, specjalista ds. public relations, bibliotekoznawca, kosztorysant budowlany, kontroler jakości, pozostali nauczyciele praktycznej nauki zawodu.

Część zarejestrowanych bezrobotnych reprezentuje zawody „deficytowe” na rynku pracy są to mianowicie:

- w powiecie bialskim: bibliotekarz, meliorant, sekretarka, pokojowa, asystent bankowości, pracownik biurowy, pomoc domowa, intendent, pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, pracownik ds. osobowych, operator koparek i zwałowarek, nauczyciel przedszkola, asystent rachunkowości, konserwator budynku, robotnik gospodarczy, dziennikarz.

- w mieście Biała Podlaska: pracownik socjalny, pracownik biurowy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, ogrodnik terenów zieleni, pracownik ds. osobowych, dziennikarz, pomoc kuchenna, pracznka, robotnik leśny, sekretarka, opiekunka dziecięca, archiwistka, pracownik administracyjny.

Zawodami deficytowymi, w których nie odnotowano w ewidencji urzędu osób bezrobotnych a wystąpiło na nie zapotrzebowanie to:

- w powiecie bialskim: sortowacz, pomocniczy robotnicy przy konserwacji terenów zieleni, konserwator części, maszynista maszyn offsetowych, agent ubezpieczeniowy, asystentka stomatologiczna, krojczy, pomoc dentystyczna

- w mieście Biała Podlaska: zaopatrzeniowiec, pozostali urzędnicy d/s podatkowych, operatorzy wprowadzania danych, meliorant, robotnik mostowy, operator koparek i zwałowarek, pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, robotnik magazynowy, ekspedient pocztowy.

Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych pozwala na stwierdzenie, iż nadwyżki dotyczą głównie pracowników o najniższych kwalifikacjach, natomiast pracownicy o wysokich bądź specjalistycznych kwalifikacjach, wykazują częściej zrównowazenie lub deficyt, chociaż można o nim mówić w odniesieniu do znacznie mniejszej liczby kategorii zawodowych.

Z przeprowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Białej Podlaskiej badań sondażowych dotyczących zakładów pracy wynika, że w 2007r. pracodawcy przyjmą do pracy najwięcej osób bezrobotnych z grupy zawodów „kierowcy i operatorzy pojazdów” oraz „pozostali robotnicy i rzemieślnicy”. Zwolnieniem z pracy najliczniej objęta zostanie grupa „modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” oraz „specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia”. Najwięcej przyjęć do pracy absolwentów będzie z grupy zawodowej „średni personel techniczny” oraz „robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie”.

Szkoły ponadgimnazjalne w 2007r. planują zasilić lokalny rynek pracy następującymi absolwentami:

- w powiecie bialskim możemy do tej grupy zaliczyć absolwentów tj. inżynier rolnictwa, technik informatyk, asystent ekonomiczny, technik rolnik, pozostali technicy technologii żywności, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, piekarz, monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń. Najliczniejszą grupą absolwentów będą osoby z wykształceniem ogólnokształcącym.

- w mieście Biała Podlaska – spodziewanymi absolwentami będzie: pedagog, pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni, nauczyciel wychowania fizycznego i pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni, masażysta, kosmetyczka, kucharz i asystent ekonomiczny, technik mechanik, kucharz małej gastronomii, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych. Wśród kończących szkoły najczęściej będzie absolwentów szkół wyższych.

WNIOSKI

- Struktura zawodowa bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie odzwierciedla sytuację społeczno – gospodarczą w powiecie, oraz określa popyt i podaż na określone zawody poprzez strukturę działalności gospodarczych występujących na naszym rynku, sytuację ekonomiczną rodzimych przedsiębiorców oraz niedostosowanie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do potrzeb rynkowych.
- Oferty pracy nierozzerwalnie związane są z rozwojem gospodarczym regionu. Im więcej nowych inwestorów i lepiej funkcjonuje gospodarka tym więcej ofert pracy.
- Zniwelowanie niedostosowania zawodowego bezrobotnych może nastąpić poprzez dalsze zmiany oferty edukacyjnej do stale zmieniających się potrzeb gospodarki, stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych poprzez szkolenia zawodowe w zakresie m.in.: znajomości języków obcych, programów księgowych, komputerowych, obsługi sprzętu drogowego i budowlanego, uzyskania uprawnień elektrycznych i do nadzoru budowlanego, jak również prawa jazdy kat C+E, D.
- Rozwijanie wśród bezrobotnych cech przedsiębiorczości niezbędnych przy samozatrudnieniu podejmowaniu własnej działalności gospodarczej.
- O sukcesie w znalezieniu pracy decyduje nie tylko posiadany zawód ale również cechy charakteru, gotowość do pracy oraz zmiany kwalifikacji, wykorzystywanie wiedzy w zawodach pokrewnych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy wnioskować, że system edukacyjny jest mało elastyczny i nie nadąża za zmianami zachodzącymi na rynku pracy, a przede wszystkim kształci w zawodach i specjalnościach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy, przyczyniając się do wzrostu bezrobocia. Wykształcenie i kompetencje stają się ważnymi wartościami współczesnej cywilizacji, ważne zatem jest, aby doprowadzić do powstania gospodarki opartej na wiedzy, do kształcenia z wykorzystaniem najnowszych technologii, co z kolei wpłynie na tworzenie miejsc pracy o bardzo wysokiej jakości.

Opracowany monitoring poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien stać się źródłem informacji do bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, usprawnienia poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.